

Aktstykke nr.

Folketinget -NaN

Udenrigsministeriet. København, den 13. november 2018.

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2018 afgives tilsagn om tilskud på 40,0 mio. kr. til International Renewable Energy Agency (IRENA). Udgiften afholdes af de på finansloven opførte midler under § 06.34.01. Naturressourcer, energi og klimaforandringer i udviklingslande mv.

b. *Baggrund*

Aktstykket har til formål at bidrage til initiativer, der søger at begrænse den globale opvarmning og opfyldelsen af målsætningerne i Parisaftalen, hvilket står som et af Danmarks centrale udviklingspolitiske mål, gennem tilskud til organisationen IRENA's initiativer for udbredelse af vedvarende energi i ASEAN-regionen.

Ifølge IRENA's analyserapport *Global Energy Transformation* fra 2018 skal implementeringsindsatsen for udbredelsen af vedvarende energi ske seks gange hurtigere end det aktuelle niveau, hvis målsætningerne fra Paris-aftalen skal kunne nås. Omstillingen kræver langsigtet energiplanlægning, ambitiøse politikker og øgede investeringer, ikke mindst i vækstøkonomierne.

Behovet for omstilling til vedvarende energi understreges tillige af den seneste klimarapport fra FN's Klimapanel, der understreger at hurtig handling er nødvendig for at begrænse den globale opvarmning til Parisaftalens mål om at begrænse den globale temperaturstigning til 1,5 °C.

I løbet af det næste årti forventes den sydøstasiatiske region (ASEAN) at opnå økonomisk vækst på gennemsnitlig 5 pct. om året, hvilket vil medføre en stigning i energiefterspørgslen på 50 pct. og en befolkningsstigning på ca. 90 millioner i 2025. Der er på den baggrund vide muligheder for at præge regionens udvikling i en bæredygtig retning ved at støtte udbredelsen af vedvarende energi.

Projektbeskrivelse

IRENA er en mellemstatslig organisation med observatørstatus i FN, der yder policy-rådgivning og teknisk assistance inden for vedvarende energi og synergier til energieffektivisering. Der er pt. 158 medlemslande, herunder Danmark og EU.

Bevillingen vil bidrage til IRENA's indsatser for at fremme bæredygtig vækst og udbredelsen af vedvarende energi og langsigtet energiplanlægning, særligt i vækstøkonomierne i ASEAN-regionen. Formålet er at støtte partnerlandenes omstilling til vedvarende energi og bidrage til opfyldelsen af målsætningerne fra Paris-aftalen.

Projektet bidrager til opfyldelsen af flere verdensmål, herunder særligt mål 7 om udbredelsen af bæredygtig energi samt mål 13 om klimaindsats. Herudover også indirekte ligestilling blandt kønne (verdensmål 5), om anstændige jobs og økonomisk vækst (verdensmål 8) samt bæredygtige byer og lokalsamfund (verdensmål 11). Disse tre mål påvirkes indirekte med analyser af socioøkonomiske fordele og indvirkninger af udbredelse af vedvarende energi. Projektet supplerer endvidere Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets bilaterale samarbejder med Indonesien og Vietnam. Tilskuddet målrettes fem hovedindsatsområder:

- 1) Regional modelbaseret energianalyse af ASEAN-regionens energisystem og udarbejdelsen af energiomstillingsperspektiv til år 2050.
- 2) Analyser af socioøkonomiske fordele og indvirkninger inden for jobskabelseeffekten af vedvarende energi og identifikation af kompetenceudviklingsbehovet på arbejdsmarkedet i konkrete ASEAN-lande.
- 3) Vidensdeling mellem udviklingslande (syd-syd dialog) til at sikre styrket kapacitet til langsigtet energiplanlægning, udveksling af bedste praksis på området mellem praktikere og politiske beslutningstagere, samt et netværk af praktikere til løbende erfaringsudveksling.
- 4) Implementering af Clean Energy Ministerial-kampagnen (CEM), som er højniveau politisk dialog og fællesskab af praktikere, som skal udarbejde analytiske og metodologiske rapporter inden for Clean Energy Ministerial-kampagnen. Målet er udbrede erfaringer om langsigtet energiplanlægning til G-20-landene i CEM-kredsen.
- 5) Clean Energy Investment Coalition, som er en koalition af lande og progressive aktører, der vil fremme investeringer i vedvarende energi. Konkret støttes en rapport om investeringsscenerier med relevante regionale/sektorbaserede analyser på kort og mellemlang sigt, som direkte bidrager til FN's Generalsekretærs klimatopmøde i 2019; samt støtte i 2-3 IRENA medlemslande til investeringsstrategier for ren energi og identifikation af bedste praksis i mobiliseringen af private investeringer.
- 6) Øvrige, som dækker over en uallokeret reserve til uforudsete udgifter (f.eks. valutakurssvingninger), et administrationsgebyr på 7 pct. til IRENA og udgifter til midtvejs-review.

For at nyttiggøre dansk viden og erfaringer, omfatter projektet en dansk ekspertsekundering til IRENA i hele projektperioden. Sekunderingen finansieres af det samlede tilskud.

Budget

Det samlede budget andrager 40,0 mio. kr. fordelt på følgende poster:

1. Regional energianalyse	14,3 mio. kr.
2. Analyser af socioøkonomiske fordele og indvirkninger	4,9 mio. kr.
3. Øget vidensdeling blandt praktikere og politiske beslutningstagere	7,9 mio. kr.
4. Clean Energy Ministerial-kampagnen	6,2 mio. kr.
5. Clean Energy Investment Coalition	2,1 mio. kr.
6. Øvrige	4,6 mio. kr.
I alt	40,0 mio. kr.

Tilsagnet på 40,0 mio. kr. vil blive afgivet i 2018 under § 06.34.01.70. Klimapuljen. Tilskuddet forventes udbetalt i fire rater i årene 2018-2021, idet der er tale om en flerårig aftale.

Danmark giver som medlem årligt et bidrag til IRENA's kernebudget, men har ikke tidligere støttet IRENA med frivillige bidrag. Det seneste medlemsbidrag for 2018 udgjorde 0,7 mio. kr.

Væsentlige risikoelementer

Udenrigsministeriet vurderer, at IRENA er en anerkendt organisation med stor erfaring inden for organisationsopbygning, politisk forståelse og teknisk ekspertise. Udenrigsministeriet vurderer videre, at IRENA anvender sunde principper for revision og anti-korruption. Der vurderes derfor ikke at være særlige risikoelementer forbundet med at yde tilskud til IRENA.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da programmet finansieres over Klimapuljen, hvor der er tale om en rammebevilling med en udgift, der overstiger 39,0 mio. kr., *jf. den særlige bevillingsbestemmelse vedr. BV 2.2.7 under § 6.3 Bistand til udviklingslandene.*
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2018 afgives tilsagn om tilskud på 40,0 mio. kr. til International Renewable Energy Agency (IRENA). Udgiften afholdes af de på finansloven opførte midler under § 06.34.01. Naturressourcer, energi og klimaforandringer i udviklingslande mv.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 13. november 2018

ULLA TØRNÆS

Til Finansudvalget.